

Η ΔΙΑΔΙΑΚΑΣΙΑ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΔΕΠΥ: ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΣΤΟΝ ΕΝΗΛΙΚΑ

¹Κωνσταντίνου-Νικολάου Βάσω, Υποψήφια Διδάκτωρ, ΤΕΠΕΚΕ, Πανεπιστήμιο Πατρών

² Φαρμακοπούλου Ιγνατία, Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και Κοινωνικής Εργασίας, (ΤΕΠΕΚΕ), Πανεπιστήμιο Πατρών

Εισαγωγή: Η διαδικασία λήψης εκπαιδευτικών, επαγγελματικών αποφάσεων αλλά και δια βίου αποφάσεων αναδεικνύεται ως ένας ιδιαίτερα κρίσιμος τομέας, καθώς συνδέεται με την ανάπτυξη εκτελεστικών λειτουργιών, της αυτορρύθμισης και της αυτο-αποτελεσματικότητας. Η παρούσα εισήγηση προσεγγίζει τη διαδικασία λήψης αποφάσεων εφήβων με ΔΕΠΥ μέσα από ένα διεπιστημονικό πρίσμα, ενσωματώνοντας θεωρητικά και ερευνητικά δεδομένα από την αναπτυξιακή ψυχολογία, τη συμβουλευτική σταδιοδρομία και την εκπαιδευτική επιστήμη. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη διερεύνηση του ρόλου των κοινωνικο-οικογενειακών παραγόντων, όπως η ποιότητα της σχέσης γονέα-εφήβου, οι γονικές προσδοκίες, η συναισθηματική στήριξη και η οικογενειακή συνοχή, οι οποίοι φαίνεται να διαμορφώνουν το πλαίσιο μέσα στο οποίο οι έφηβοι με ΔΕΠΥ αναπτύσσουν μηχανισμούς λήψης αποφάσεων στις σύγχρονες οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες της εποχής.

Σκοπός: Στόχος είναι η ανάδειξη της σημασίας μιας ολιστικής και διεπιστημονικής προσέγγισης στη συμβουλευτική υποστήριξη παιδιών με ΔΕΠΥ, με έμφαση στην ενίσχυση των δεξιοτήτων της διαδικασίας λήψης αποφάσεων και στη διευκόλυνση της ομαλής μετάβασης από την εκπαίδευση στην ενηλικίωση.

Μέθοδος: Η παρούσα εργασία βασίζεται σε μια εν εξελίξει διδακτορική διατριβή η οποία εντάσσεται θεωρητικά στην Κοινωνικο-γνωστική Θεωρία Σταδιοδρομίας και στη Θεωρία Κατασκευής Σταδιοδρομίας. Χρησιμοποιείται η Κλίμακα Οικογενειακής Επιρροής/Family Influence Scale (FIS) των Fouad et al. (2010) ώστε να αποτυπωθούν οι ποικίλες μορφές οικογενειακής επιρροής. Αναφορικά με την αποτίμηση των γονικών προτύπων θα χρησιμοποιηθεί το Ερωτηματολόγιο για τη Γονική Ευθύνη/ Parental Authority Questionnaire (PAQ) των Buri (1991). Για τη μέτρηση των δυσκολιών λήψης επαγγελματικής απόφασης θα χρησιμοποιηθεί το Ερωτηματολόγιο για τις Δυσκολίες στη Λήψη Αποφάσεων Επαγγελματικής Σταδιοδρομίας/Career Decision-Making Difficulties Questionnaire (CDDQ) των Gati, Krausz και Osipow (1996).

Αποτελέσματα: Αναδεικνύεται η σημασία ατομικών ψυχολογικών παραμέτρων, όπως η αυτονομία και η αυτο-αποτελεσματικότητα, καθώς και οι δυσκολίες που σχετίζονται με την προσοχή, τον σχεδιασμό και την οργάνωση, οι οποίες δύνανται να επηρεάσουν τη διαδικασία επαγγελματικής διερεύνησης και να ενισχύσουν την αναποφασιστικότητα. Η ΔΕΠΥ, επομένως, δεν αντιμετωπίζεται ως μεμονωμένος παράγοντας, αλλά ως μία δυναμική αναπτυξιακή συνθήκη που αλληλεπιδρά με το ευρύτερο κοινωνικό και οικογενειακό περιβάλλον.